

Roczne sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za 2012 rok
wraz z potrzebami związanymi z ich
realizacją w roku 2013

Ruda Śląska, marzec 2013 r.

Spis treści

I. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI 3-LETNIEGO „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE RUDA ŚLĄSKA NA LATA 2012 - 2014” ZA ROK 2012	s.3
II. TWORZENIE MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ ASYSTENTÓW RODZINY	s.10
III. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM	s.10
IV. FINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ	s.15
V. SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY	s.15
VI. MONITORING SYTUACJI DZIECKA RODZINY ZAGROZONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ	s.15
VII. PRZEKAZYWANIE INFORMACJI DO BIURA INFORMACJI GOSPODARCZEJ	s.17

I. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI 3-LETNIEGO „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE RUDA ŚLĄSKA NA LATA 2012 - 2014” ZA ROK 2012

Zgodnie z Uchwałą NR PR.0007.90.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 26.04.2012r. w 2012 roku realizowany był „Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”.

W ramach Programu przez Dział do spraw Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej realizowane były dwa projekty socjalne:

- Asystent rodziny,
- Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą.

REZULTATY:

„Asystent Rodziny”

W Dziale do spraw Asysty Rodzinnej w 2012r. zatrudnionych było 4 asystentów rodziny.

Rozpoczynając współpracę z asystentem rodziny - rodzina podpisuje plan pracy. Plan pracy zawiera cele i efekty dostosowane do diagnozy sytuacji rodziny. Asystent w głównej mierze pracuje nad nabyciem przez rodzinę umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz podjęciem działań zmierzających do zapewnienia dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach. Asystent pomaga i towarzyszy rodzinie w załatwianiu istotnych spraw urzędowych i lekarskich, motywuje do większej aktywności społecznej. W sytuacji kiedy rodzina tego wymaga kieruje do psychologa. Asystent rodziny współpracuje z wieloma instytucjami działającymi na rzecz rodziny: kuratorami, wychowawcami ze szkół i świetlic.

Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą rodzin objętych pomocą asystenta w 2012 roku.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2012 roku		39
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę w 2012 roku, w tym:		14
ze względu na poprawę funkcjonowania		6
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę		5
ze względu na brak efektów		3
ze względu na zmianę metody pracy		0
liczba dzieci w tych rodzinach:	przebywających w domu	32
	przebywających w przestrzeni pieczy zastępczej	6
rodziny wielodzietne		8
rodziny niepełne		8
rodziny, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”		2
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny będzie kontynuować pracę w 2013 roku		25

Tabela 1 - liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2012 roku

Asystent rodziny po zakończeniu pracy przez okres 3 miesięcy monitoruje sytuację w rodzinie. Po tym czasie dokonuje się ewaluacji i ocenia sytuację w rodzinie.

W 2012 roku na podstawie postanowienia Sądu do współpracy z asystentem zobowiązanych było 21 rodzin (w tym do końca grudnia 2012r. współpracę w ramach planu pracy, po zobowiązaniu przez Sąd, podjęło 10 rodzin). O sytuacji rodziny, która nie podjęła współpracy zostaje zawiadomiony Sąd. W sytuacji, gdy rodzina podejmuje współpracę asystent rodziny, co kwartał sporządza sprawozdanie do Sądu dotyczące realizacji planu pracy z rodziną.

Projekt jest realizowany w 2013 roku.

„Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą

Realizacja projektu była współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego „Ruda Śląska - Szansą dla wszystkich”.

1. Projekt w 2012 roku realizowany był w 14 rodzinach, z którymi spisano kontrakt socjalny. W rodzinach tych przebywało w sumie 30 dzieci. Kontrakt został zerwany w 3 środowiskach z 5 dziećmi i w tych przypadkach sąd rodzinny został poinformowany o sytuacji w rodzinie.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Ocena realizacji poszczególnych celów szczegółowych w 11 rodzinach, które ukończyły udział w projekcie (w których przebywało 25 dzieci):
 - utrzymanie trzeźwego stylu życia przez członków rodziny - w 8 rodzinach,
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom rodziny - w 9 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju emocjonalnego - w 6 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju fizycznego - w 10 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju intelektualnego - w 10 rodzinach,
 - zbudowanie prawidłowych relacji rodzice - dzieci - w 6 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności gospodarowania środkami finansowymi - w 8 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności dbania o higienę osobistą i czystość otoczenia - w 9 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności przygotowywania posiłków - w 10 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego - w 7 rodzinach,
 - nabycie umiejętności poruszania się po obecnym rynku pracy - w 8 rodzinach.
4. We wszystkich rodzinach objętych projektem po zakończeniu kontraktu prowadzona jest dalsza, okresowa ewaluacja.
5. Od 2005 roku do 2007 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą, z wykorzystaniem kontraktu socjalnego i treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego”. W 2008 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Socjalizacja rodziny biologicznej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.
6. Od 2009 roku projekt realizowany jest pod nazwą: „Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.
7. Projekt jest kontynuowany w 2013 roku.

Pozostałe projekty socjalne zawarte w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014” aktualizowane i sprawozdawane są w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

ZAPOTRZEBOWANIE NA 2013 ROK

W 2012r. ogółem z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej korzystało 4126 rodzin, z czego wyłącznie w postaci pracy socjalnej 307 rodzin. Problem bezradności opiekuńczo - wychowawczej dotyczył 413 rodzin z dziećmi, co stanowiło 10% ogółu rodzin korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka, z czego 140 rodzin to rodziny wielodzietne oraz 266 rodzin to rodziny niepełne. Zadania realizowane w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012 - 2014” dają możliwość objęcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych działaniami ukierunkowanymi na ich wzmocnienie.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej to rodziny wieloprotblemowe, które - o ile otrzymają wszechstronną pomoc - mają potencjał do tego, aby realizować podstawowe funkcje opiekuńcze i wychowawcze wobec dzieci. Zatem konieczne jest objęcie tych rodzin intensywną i kompleksową pomocą, aby poprawić ich funkcjonowanie. Mając na uwadze powyższe pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej poszerzyli ofertę dla rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o grupę wsparcia.

Oprócz realizacji projektów „Asystent Rodziny” oraz „Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”, o których mowa wyżej, został wprowadzony nowy projekt:

„Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - grupa wsparcia dla rodziców.

Cel projektu:

1. Celem głównym jest podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, stymulowanie rozwoju dzieci oraz społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi.

2. Cele szczegółowe:

I. Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców:

- a) nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
- b) nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
- c) nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
- d) nabycie wiedzy na temat właściwego stosowania systemu kar i nagród.
- e) nabycie wiedzy na temat zasad zdrowego odżywiania się oraz dbania o higienę osobistą i otoczenia.

II. Stymulowanie rozwoju dzieci:

- a) pobudzenie wyobraźni,
- b) usprawnianie funkcji manualnych i ruchowych,
- c) doskonalenie koncentracji uwagi,
- d) wzbogacanie słownictwa,
- e) nabycie umiejętności współdziałania w grupie podczas zabawy i pracy,
- f) kształtowanie świadomego stosunku do obowiązków,
- g) nauka zwrotów grzecznościowych.

III. Społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi:

- a) poszerzenie samoświadomości,
- b) poszerzenie wiedzy o uczuciach i sposobach ich wyrażania,
- c) nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych,
- d) poznanie i zrozumienie wzajemnych potrzeb w związku partnerskim,
- e) nabycie umiejętności aktywnego słuchania,
- f) nabycie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji,
- g) nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi osobami,
- h) nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- i) nabycie wiedzy na temat zachowań agresywnych i przemocowych oraz dostępnych form pomocy i wsparcia.

Adresat:

Rodziny z dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Realizator projektu:

Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: asystenci rodziny, konsultanci, psychologowie.

Założenia merytoryczne projektu:

Rodziny objęte pomocą społeczną to często rodziny wieloproblemowe. O dysfunkcji można mówić wtedy, gdy rodzina nie wypełnia swojej funkcji w stosunku do społeczeństwa bądź do członków rodziny. Zaburzone funkcjonowanie jednego z jej członków uderza w cały system rodzinny. Bezradność jako nieumiejętność radzenia sobie w danej sytuacji może być podyktowana przekonaniem o braku wystarczającej wiedzy do pokonania zaistniałych problemów lub brakiem wiary w skuteczność podejmowanych przez siebie działań, co może wynikać z negatywnych doświadczeń z przeszłości. Należy pamiętać, że podstawowym prawem dziecka jest prawo do wychowywania się w rodzinie naturalnej, gdyż środowisko rodzinne jest dla dziecka pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym. Rodzice stanowią dla dziecka wzory osobowe asymilowane w procesie naśladownictwa i identyfikacji. Dzięki istnieniu tych wzorów dziecko przyswaja sobie różne formy społecznego zachowania. Rodzice wprowadzają również dziecko w świat wartości kulturowych. Atmosfera domu rodzinnego kształtuje u dziecka poczucie własnej wartości oraz wartości moralnych. W dobrze funkcjonującej rodzinie pojawiające się trudności pokonuje się dobrą wolą, miłością do dziecka i dążeniem do osiągnięcia jego dobra. Jednak coraz częściej obserwuje się sytuacje, w których brakuje tych motywów postępowania. Dziecko nie ma poczucia bezpieczeństwa, pewności jutra i świadomości, że jest kochane. Rodzina staje się wówczas źródłem niepokoju i rozczarowania. Dzieje się tak głównie w rodzinach dysfunkcyjnych, w których zaburzone relacje, zasady, role czy komunikacja blokują możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania. Pojawiające się w rodzinie dysfunkcje negatywnie na nią wpływają, wymagają więc od profesjonalnych służb opracowania specjalistycznego wsparcia. Mając na uwadze powyższe pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej stworzyli ofertę dla rodzin i osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie grupy wsparcia. Poprzez regularny udział w spotkaniach grupy rodziny poszerzają wiedzę na temat właściwego funkcjonowania w roli rodzica oraz aktywizują się społecznie. Przynależność do grupy wsparcia pomaga uczestnikom zwalczać swoją bezradność, umożliwia nabycie nowych umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Każde spotkanie koncentruje się wokół określonego tematu, lecz przebieg zajęć można dostosować do bieżących potrzeb uczestników. Członkowie grup udzielają sobie wzajemnie wsparcia, dzielą się doświadczeniami w pokonywaniu trudności, a także wymieniają się użytecznymi informacjami. Często rodzice nie mają możliwości zapewnienia opieki dla dzieci na czas trwania zajęć, dlatego wychodzimy naprzeciw ich oczekiwaniom i poprzez taką formę prowadzenia grupy umożliwiamy rodzicom udział w spotkaniach. Natomiast dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę, ale prowadzone są również z nimi zajęcia, które sprzyjają ich ogólnemu rozwojowi i umożliwiają nawiązanie społecznych kontaktów z innymi dziećmi.

Etapy realizacji projektu (harmonogram realizacji):

1. Osoby prowadzące pracę na rzecz rodziny (asystenci rodziny, pracownicy socjalni, psycholodzy, konsultanci) na podstawie posiadanej wiedzy o rodzinie wyznaczają i motywują kandydatów do udziału w grupie. Projekt skierowany jest do rodziców posiadających deficyty w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

2. Osoby zainteresowane zostają poinformowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o terminie i miejscu odbywania się zajęć.
3. Grupa ma charakter otwarty.
4. Rodzice, którzy nie są w stanie zapewnić opieki dla dzieci na czas trwania grupy, mają możliwość zgłoszenia się na zajęcia razem z nimi. Dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę, ale również prowadzone są z nimi zajęcia dostosowane do ich wieku i potrzeb.
5. W trakcie grupy organizowane są również wspólne zajęcia dla rodziców i dzieci.
6. W ramach grupy raz w miesiącu odbywają się cykliczne spotkania. Długość spotkań uzależniona od potrzeb dorosłych uczestników grupy oraz możliwości ich dzieci.
7. W trakcie trwania zajęć prowadzona jest obserwacja.

Przewidywane efekty:

Nabycie umiejętności wychowawczych. Rozwój ogólnej aktywności dzieci. Poprawa funkcjonowania społecznego rodzin. Zbudowanie systemu wzajemnego wsparcia.

Sposoby ewaluacji:

Prowadzenie dokumentacji z zajęć. Podsumowanie spotkań w formie protokołu.

Źródło finansowania:

Budżet Miasta.

Termin realizacji:

Od XI 2012r. do II 2013r. - pilotaż.

Od miesiąca II 2013r. jedno spotkanie grupy raz w miesiącu, w każdy ostatni wtorek miesiąca.

II. TWORZENIE MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ ASYSTENTÓW RODZINY

W Dziale do spraw Asysty Rodzinnej pracują asystenci rodziny, konsultanci i psycholodzy. Wszyscy pracownicy działu podnoszą swoje kwalifikacje. W 2012 roku pracownicy Działu uczestniczyli w następujących szkoleniach:

1. Syndrom FAS/FAE - diagnoza zaburzeń i praca z dzieckiem.
2. Konferencja poświęcona tematyce zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży.
3. Kurs asystenta rodziny.
4. Mediacje rodzinne.
5. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców.

Szkolenia były bezpłatne.

W 2012 roku zatrudnionych było 4 asystentów rodziny: dwóch od dnia 01.02.2012r., kolejni od dnia 01.07.2012r. i 09.07.2012r. Koszty zatrudnienia zostały pokryte częściowo z resortowego konkursu „Asystent Rodziny 2012”.

III. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM

Poradnictwo specjalistyczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizatorem polityki społecznej ukierunkowanej na tworzenie warunków zintegrowanego i efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych. Jednym z elementów tego systemu jest zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, z którego mogą skorzystać osoby i rodziny wymagające takiego wsparcia. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej można skorzystać z poradnictwa specjalistycznego prawnego i psychologicznego.

Poradnictwo prawne oznacza przekazanie rodzinie informacji o powszechnie obowiązującym prawie oraz o praktyce jego stosowania, w szczególności poprzez: podanie i omówienie odpowiednich przepisów, przekazanie wzorów pism prawnych, sporządzenie projektu pisma procesowego. W 2012 roku ze specjalistycznego poradnictwa prawnego skorzystało 31 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne świadczone dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowane jest poprzez: porady - ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy, konsultacje psychologiczne - rodzinne i indywidualne, diagnozę psychologiczną, terapię wspierającą, psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich. Praca psychologa odbywa się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w środowisku domowym. Z specjalistycznego poradnictwa psychologicznego skorzystały 84 rodziny z dziećmi.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej

W roku 2012 na terenie Miasta działało 10 placówek wsparcia dziennego, w tym 5 w formie specjalistycznej. Placówki prowadzone były przez Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie oraz organizacje pozarządowe, wyłonione drogą otwartego konkursu ofert. Łączna liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego wynosiła 373. Pomocą objęto 501 dzieci z 292 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej zapewniały dzieciom:

- a) opiekę i wychowanie,
- b) pomoc w nauce,
- c) pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- d) organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań, organizację półkolonii letnich (1 miesiąc w lipcu lub w sierpniu) i zimowych (2 tygodnie w okresie ferii) oraz imprez i uroczystości świetlicowych,
- e) organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- f) organizowanie w pomieszczeniach placówki dożywiania w formie ciepłych posiłków,
- g) stałą współpracę z rodzicami lub opiekunami, w tym prowadzenie dla nich zajęć edukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych,
- h) współpracę ze szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami w celu udzielenia pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych, udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych oraz ich inicjowanie.

Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego ponadto podejmowały następujące działania:

- a) organizowały zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne,
- b) realizowały indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Zadanie realizowane jest w roku 2013 (373 miejsca).

Z dniem 1 stycznia 2013 r. na bazie Świetlic Socjoterapeutycznych funkcjonujących w strukturze Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej została utworzona odrębna jednostka - Placówka Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej.

	Nazwa organizacji realizującej zadanie	Miejsce realizacji zadania	Liczba Miejsc	Liczba dzieci objętych pomocą	Liczba rodzin objętych pomocą
PLACÓWKI PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza 41-706 Ruda Śląska ul. Leśna 37	Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Św. Filipa Nereusza Ruda Śląska 41 - 706, ul. Solidarności 21 Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Bł. Ks. Józefa Czempieła Ruda Śląska 41 - 700, ul. Piastowska 25 Ognisko wychowawcze Św. Jana Bosco w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykowina Ruda Śląska 41-705 Ul. 11-go Listopada 15a	103	135	79
	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II 41 - 710 Ruda Śląska ul. ks. P. Ściegiennego 6	Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-709, Pl. Jana Pawła II 5 Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-711, ul. Cynkowa 22 Świetlica Socjoterapeutyczna Ruda Śląska 41-710, ul. Ściegiennego 6 Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-704, ul. Królowej Jadwigi 8	156	200	110
	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowicka - Świetlica Środowiskowa Św. Elżbiety 41-703 Ruda Śląska ul. Rencistów 2	Placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej - Świetlica Św. Elżbiety Ruda Śląska 41 - 703 ul. Rencistów 2	34	45	28
PLACÓWKI PROWADZONE PRZEZ MIASTO	Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej 41-705 Ruda Śląska 5 ul. Plebiscytowa 12	Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Gwardii Ludowej 21-23 41-709 Ruda Śląska Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Bujoczka 12 41-700 Ruda Śląska	80	121	75
		SUMA	373	501	292

Grupy profilaktyczno - rozwojowe dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych

1. Zadanie w roku 2012 realizowane było w dwóch okresach: od 01.01.2012 roku do 31.05.2012 roku i od 01.10.2012 roku do 31.12.2012 roku przez organizacje pozarządowe wyłonione drogą otwartego konkursu ofert: Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławionego Jana Pawła II (dzielnica Wirek), Stowarzyszenie Świętego Filipa Nereusza (dzielnice: Ruda, Halemba) oraz Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety (dzielnica Goduła)
2. Liczba miejsc w ramach grup profilaktyczno - rozwojowych 40. Łącznie pomocą objęto 87 dzieci z 74 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.
3. Podejmowane działania: wsparcie funkcji opiekuńczych rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym, w szczególności ze stwierdzoną bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rozpoznawanie wraz z rodzicami potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych dzieci i określenie warunków ich zaspokajania w rodzinie i podczas zajęć w grupie; wyrównywanie szans rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym - stymulowanie ich rozwoju i uczenie tej umiejętności rodziców; zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, edukacyjnych i społecznych dzieci przez stworzenie im optymalnych warunków rozwoju; promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich i modelowanie właściwych zachowań wobec dzieci (między innymi poprzez dostarczenie wiedzy na temat potrzeb dzieci i konstruktywnych sposobów ich zaspokajania, angażowanie rodziców w organizowanie zajęć).
4. Projekt adresowany był do dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju spowodowanych między innymi: problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, trudną sytuacją materialną, żyjące w środowisku zagrożonym alkoholizmem lub narkomanią. Zajęcia dla dzieci odbywały się codziennie w godzinach od 8.00 do 12.00, dzieci korzystały z dwóch posiłków - śniadania i obiadu.
5. Zadanie realizowane jest w roku 2013 roku (50 miejsc w tym: 10 miejsc w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Nowym Bytomiu, prowadzonej przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej).

Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych

Ośrodek jest placówką wsparcia dziennego, o charakterze specjalistycznym i jako taki, realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach wydanych na jej podstawie. Ośrodek wspiera rodzinę wychowującą dziecko niepełnosprawne w zakresie realizacji programu rehabilitacji ruchowej wspomagającej (hipoterapia, muzykoterapia, integracja sensomotoryczna, choreoterapia, terapia dnia codziennego, samoobsługa, terapia przez zabawę, jaskinia solna), psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej oraz pielęgnacji. Zatem w 2012 roku, placówka realizowała cele i zadania statutowe w zakresie:

1. zapewnienie dzieciom odpowiedniej, stałej opieki podczas pobytu w Ośrodku,
2. prowadzenie rehabilitacji wspomagającej(jak wyżej),
3. umożliwienie przygotowania przedszkolnego na poziomie specjalnym i powszechnym (oddelegowany nauczyciel przedszkolny) oraz nauki systemem indywidualnym (odpowiedni nauczyciele ze szkół),
4. zapewnienie żywienia, bielizny oraz - gdy konieczne - odzieży podczas pobytu w Ośrodku,
5. zapewnienie niezbędnych leków i artykułów sanitarnych w postępowaniu profilaktycznym i udzielaniu pierwszej pomocy,
6. zapewnienie dowozu dzieci do Ośrodka i ich odwozu,
7. udzielanie porad rodzicom jak pielęgnować dziecko niepełnosprawne, jak je wspierać w rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej i logopedycznej.

W 2012 roku z wsparcia placówki korzystało 99 dzieci. Od września 2012 roku działa w placówce oddział popołudniowy, na który uczęszcza 38 dzieci, natomiast oddział stacjonarny liczy 42 podopiecznych.

IV. FINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Z uwagi na fakt, iż Miasto Ruda Śląska jest Miastem na prawach powiatu realizuje zadania zgodnie z art. 180 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań Miasta należy finansowanie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej. W 2012 roku poniesiono następujące wydatki za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

a) rodzinna piecza zastępcza:

Rodziny zastępcze otrzymujące świadczenia na dzieci	Ilość rodzin zastępczych	Ilość dzieci w ciągu roku	Wydatki w 2012 roku
	296	443	4 680 556,00

b) instytucjonalna piecza zastępcza:

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Ilość placówek (w których umieszczone są dzieci)	Ilość dzieci w ciągu roku	Wydatki w 2012 roku
	23	242	7 309 856,00

V. SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W związku z § 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań okres:

- od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
- od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

Sprawozdanie zostało złożone w terminie.

VI. MONITORING SYTUACJI DZIECKA Z RODZINY ZAGROŻONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób szczególny objęte są wsparciem ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz instytucji współpracujących, a sytuacja dziecka zagrożonego jest monitorowana na bieżąco. Oprócz wcześniej wymienionych form pracy i monitorowania sytuacji w rodzinie, rodziny zagrożone objęte są również innymi formami pomocy:

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to narzędzie pracy pracownika socjalnego, który podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych dokonuje oceny sytuacji w rodzinie. Posiadając wiedzę o problemach rodziny, a także o możliwościach i ograniczeniach jej członków, jest w stanie tak zmotywować członków rodziny by podjęli oni działania naprawcze. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy zawieranej pomiędzy pracownikiem socjalnym, a rodziną, określa on jasno cele, do których dąży rodzina oraz efekty po których będzie można poznać czy cel został osiągnięty. Rodzina tworzy ten plan wspólnie z pracownikiem socjalnym, obie strony zobowiązują się do wykonania określonych działań, zgodnych z celami kontraktu np. pracownik do pomocy w przygotowaniu pisma do administracji, a członek rodziny do jego złożenia. Okresowo dokonuje się oceny tego kontraktu i ewentualnie modyfikuje cele, jeśli zachodzi taka potrzeba. Pracownicy socjalni bardzo często wykorzystują to narzędzie w pracy z rodzinami, bo daje ono jasny obraz sytuacji w rodzinie oraz pokazuje czy zachodzą zmiany. Praca z rodziną trwa kilka miesięcy.

W 2012 roku tą formą pracy objętych było 111 rodzin z dziećmi, w których wychowywało się 248 dzieci.

Pomoc w formie usług

Zdarza się, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego jest wynikiem niepełnosprawności intelektualnej lub fizycznej co najmniej jednego z członków rodziny. Z uwagi na powyższe deficytów rodzinie mogą zostać wprowadzone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których pomocy w przewyżnianiu codziennych trudności życiowych udziela rodzinie opiekunka. W rodzinach tych prowadzona jest praca dostosowana do możliwości psychofizycznych rodziców z uwzględnieniem zarówno ich zasobów jak i deficytów. W 2012 roku z tej formy pomocy skorzystało 13 rodzin z dziećmi.

Zespoły interdyscyplinarne

Rodziny wieloprotblemowe objęte są wsparciem ze strony różnych instytucji, m.in. szkoły, placówek wsparcia dziennego, sądu, istotne więc staje się tworzenie spójnego wsparcia dzieci i rodzin - systematycznie realizowanego przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz współpracujące instytucje i organizacje pozarządowe. Podczas pracy zespół interdyscyplinarny omawia sytuację w rodzinie, ustala cel pracy, a poszczególni członkowie podejmują się wykonania ustalonych działań. Członkowie rodziny są zapraszani, informowani o celu spotkania i motywowani do podejmowania działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Ten sposób monitorowania sytuacji w rodzinie pozwala na wykorzystanie wszystkich możliwości jakie posiadają instytucje, a przede wszystkim na stworzenie rodzinie takiej siatki wsparcia by mogła w każdej sytuacji z niej skorzystać. Działania podejmowane na rzecz rodziny przez różnych specjalistów nie mogą się wykluczać, stąd idea pracy w zespołach interdyscyplinarnych.

Grupy robocze

W sytuacji, kiedy w rodzinie dochodzi do przemocy, zostaje sporządzona Niebieska Karta. Na wniosek koordynatora (osoby, która spisała Niebieską Kartę) zostaje powołana, przez Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, grupa robocza. W skład grupy wchodzi przedstawiciele tych instytucji, które współpracują z rodziną. Podczas pracy grupa opracowuje plan pracy z rodziną, motywuje członków rodziny do podejmowania działań mających przerwać spiralę przemocy i na bieżąco monitoruje sytuację.

Ponadto w sytuacjach gdy dobro dzieci jest w jakikolwiek sposób zagrożone Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia Sąd Rejonowy lub Sąd Okręgowy. W 2012 roku zostało złożonych 67 wniosków o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych oraz zostało przesłanych 98 adnotacji pracowników socjalnych o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań sądowych.

VII. PRZEKAZYWANIE INFORMACJI DO BIURA INFORMACJI GOSPODARCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy. Aktualnie żadna z osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłaty nie została zgłoszona do biura informacji gospodarczej gdyż nie minął jeszcze okres wskazany przez ustawodawcę.

Sprawozdanie niniejsze przygotowane zostało przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, który realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zgodnie z niniejszą ustawą, w oparciu o zarządzenie nr SP.0050.2.5.2012 Prezydenta Miasta Ruda Śląska z dnia 09 stycznia 2012r. w sprawie wyznaczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej do organizowania pracy z rodziną i uchwałę nr PR.0007.204.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 30 sierpnia 2012 r. zmieniającą Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.